

Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

VB nr. 35
17 iunie 2019

**Biroul Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexe:

1. Proiectul Legii.
2. Nota informativă.

V. Bolea Vasile
Bolea
Novac
Grijore

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	71
"17"	06 2019
Ora	

LEGE

pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 156, art. 764), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Activitatea Serviciului este coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale și este supusă controlului parlamentar.”

2. La articolul 13:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

(1) Serviciul este condus de un director, numit în funcție de Parlament, la propunerea Președintelui Republicii Moldova, pe un termen de 5 ani. Eliberarea din funcție a directorului se face de Parlament la propunerea Președintelui Republicii Moldova sau la propunerea a cel puțin unei treimi din numărul deputaților aleși, în cazurile:

a) în care se stabilește, printr-un act de constatare rămas definitiv, emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

b) în care acesta se află în stare de incompatibilitate, fapt stabilit printr-un act de constatare rămas definitiv;

c) nedeunerii de către acesta a declarației de avere și interes personale sau al refuzului de a o depune în condițiile art.27 alin.(8) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

d) în care instanța de judecată dispune, printr-o hotărâre irevocabilă, confiscarea averii nejustificate a acestuia;

e) exprimării neîncrederii.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La data numirii în funcție, directorul Serviciului depune în fața Parlamentului în prezența Președintelui Republicii Moldova următorul jurământ:

„Jur să-mi dăruiesc toată puterea și priceperea propășirii Republicii Moldova, să respect Constituția și legile țării, să apăr democrația, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, suveranitatea, independența, unitatea și integritatea teritorială a Moldovei.”;

la alineatul (4), textul „de Parlament” se substituie cu textul „de Președintele Republicii Moldova”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„Componenta numerică și nominală a Colegiului Serviciului se aprobă de Președintele

Republicii Moldova, la propunerea directorului Serviciului.”

Art. II. – Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 171-- 174, art. 667), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 17 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Gradele speciale supreme, precum și gradele speciale pentru directorul Serviciului, se conferă prin decret al Președintelui Republicii Moldova. Specimenul legitimației de ofițer cu grad special suprem al Serviciului, precum și Regulamentul cu privire la legitimația de ofițer cu grad special suprem al Serviciului se aprobă de Președintele Republicii Moldova.”;

2. La articolul 40 alineatul (3) litera d), textul „fără acordul directorului Serviciului” se substituie cu textul „fără acordul Președintelui Republicii Moldova”;

3. La articolul 44 alineatul (2), textul „ de Parlamentul Republicii Moldova” se substituie cu textul „ de Președintele Republicii Moldova”.

Art.III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă la proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative

Odată cu adoptarea Legii nr. 270 din 9 decembrie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative, au fost operate un șir de modificări unor acte legislative ce au avut ca efect reducerea substanțială din atribuțiile șefului statului în sectorul de apărare și securitate.

Astfel, prin modificarea Legii nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova și a Legii nr. 170-XVI din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, șeful statului a fost lipsit de dreptul: de a coordona activitatea Serviciului; de a nominaliza candidatura directorului Serviciului; de a propune demiterea directorului; de a numi în funcție directorii adjuncți ai Serviciului; de a confirma componența Colegiului Serviciului; etc.

Limitarea și reducerea substanțială a atribuțiilor Președintelui Republicii Moldova în domeniul securității statului este absolut inacceptabilă, or, șeful statului, este organul oficial, care formal ocupă locul de vîrf în ierarhia instituțiilor statale antrenate în exercitarea suveranității. Funcția șefului statului nu poate fi una simbolică și formală, în virtutea art. 77 din Constituție, el este garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării.

Conform art. 78 din legea fundamentală, Președintele Republicii Moldova este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Șeful statului fiind ales de către popor, dispune de legitimitate democratică proprie, iar norma constituțională îi acordă dreptul de a reprezenta însuși „suveranul”. Această modalitate de alegere a șefului statului îi conferă acestuia o autoritate sporită și respect, care pot fi materializate doar prin atribuții și prerogative.

Serviciul de Informații și Securitate fiind un organ din sistemul de securitate a statului trebuie să fie sub un control dublu, ceea ce ar asigura un echilibru în coordonarea acțiunilor și luare deciziilor. Pe de o parte subordonarea Președintelui Republicii Moldova în calitate de Președinte al Consiliului Suprem de Securitate și Comandant Suprem al Forțelor Armate pe de alta parte – Parlamentului, organul suprem al țării, care reprezintă voința poporului.

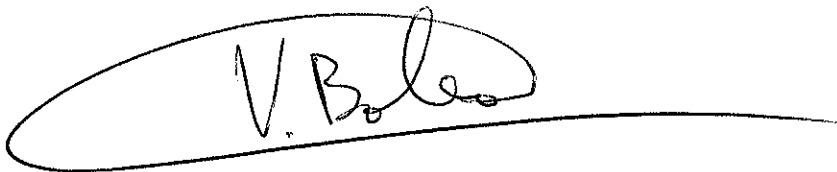
Pe linia exercitării prerogativelor de mediere conferite de Constituție, Președintele manifestîndu-se ca un mediator și conciliator atît între puterile statului, cît și între interesele statului și ale societății, trebuie să aibă un rol activ și pozitiv în coordonarea și corelarea diferitelor exigențe și opțiuni care să conducă, în final, la eficiența funcționare a structurilor de stat, la respectul legii și al drepturilor omului, dar și la luarea în considerare a aspirațiilor legitime ale membrilor societății.

Fiind protector al unității naționale și al valorilor de bază al comunității, șeful statului trebuie să joace un rol activ și să posede pîrghii eficiente de intervenție în anumite perioade de criză, care ar permite rezolvarea unor carențe în funcționarea normală a organelor din sectorul de apărare și securitate.

În baza funcției de garant, reglementată de Constituția Republicii Moldova prin art. 77 alin. (2), Președintele Republicii Moldova trebuie să posede o serie de

atribuții, care să îi permită să inițieze, să organizeze sau să conducă orice acțiune îndreptată spre apărarea suveranității, independenței naționale, unității și integrității teritoriale.

În acest context, pentru a permite din plin exercitarea de către șeful statului a atribuțiilor constituționale, prin proiectul în cauză se dorește restabilirea atribuțiilor șefului statului în domeniul securității statului, atribuții care nemijlocit rezultă din prevederile constituționale, precum și din Legea securității statului. Or, Legea în cauză stabilește că, Președintele Republicii Moldova exercită conducerea generală a activității de asigurare a securității statului și este responsabil de starea securității statului în limitele atribuțiilor stabilite de legislație; ia măsurile necesare privind asigurarea securității statului, în conformitate cu legislația; asigură conlucrarea autorităților publice în domeniul asigurării securității statului.

A handwritten signature in black ink, enclosed within a large, horizontal oval shape. The signature appears to be "V. Boloș".